

Od redakcji

Wiadomo, że — jak mówi włoskie powiedzenie — nie powinno się liczyć ani lat, ani kieliszków wina. Chcielibyśmy jednak ofiarować bieżący numer „Kultury i Społeczeństwa”, ostatni numer roku 2014, Redaktor Naczelnej naszego pisma Profesor Elżbiecie Tarkowskiej z okazji jej pięknego okrągłego jubileuszu.

Elżbieta Tarkowska jest jednym z najwybitniejszych współczesnych socjologów polskich. Specjalizowała się najpierw w socjologii i antropologii czasu oraz analizowała francuską szkołę socjologiczną, następnie zajęła się socjologią kultury i problematyką stylów życia oraz socjologią ubóstwa, prowadząc badania nad dawną i obecną biedą w Polsce.

Studiowała socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, była uczennicą Zygmunta Baumana, pod kierunkiem którego napisała w 1967 roku pracę magisterską pt. „Pojęcie czasu w społeczeństwach pierwotnych”. W czasie studiów spotkała swojego późniejszego męża Jacka Tarkowskiego. Po jego przedwczesnej śmierci w 1991 roku przygotowała dwutomowy zbiór jego prac pt. *Socjologia świata polityki*. W 1973 roku obroniła doktorat w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN, gdzie uzyskała też habilitację, a w 1994 roku tytuł profesora. W IFiS PAN pracowała najpierw w Zakładzie Badań nad Stylami Życia, potem w Zakładzie Teorii Kultury i wreszcie jako kierownik Zespołu Badań nad Ubóstwem.

Od 2007 roku pracuje w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, gdzie pełni funkcję dyrektora Instytutu Filozofii i Socjologii. Jest członkinią Prezydium Komitetu Socjologii PAN, była Przewodniczącą Rady Naukowej IFiS PAN i wiceprzewodniczącą Polskiego Towarzystwa Socjologicznego.

Współpracowała z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi (Polską Akcją Humanitarną, Biurem Rzecznika Praw Dziecka, Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajowym Funduszem na rzecz Dzieci, Fundacją „Wspólna Droga”, ATD Czwarty Świat i in.).

Jest autorką bądź współautorką oraz redaktorką bądź współredaktorką około trzydziestu książek oraz niemal trzystu artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych; część z jej prac ukazała się także w językach obcych. Najważniejsze to książki: *Ciągłość i zmiana socjologii francuskiej: Durkheim, Mauss, Lévi-Strauss* (1974), *Czas w społeczeństwie. Problemy, tradycje, kierunki badań* (1987), *Czas w życiu Polaków. Wyniki badań, hipotezy, impresje* (1992), oraz redakcje prac: *Socjologia a antropologia. Stanowiska i kontrowersje* (1992), *Kulturowy wymiar przemian społecznych* (1993), *Antropologia wobec zmiany* (1995), *O czasie, politykach i czasie polityków* (1996), *Z dziejów Polskiego Towarzystwa Socjologicznego. Materiały i wspomnienia* (1997), *Zrozumieć biednego. O dawnej i obecnej biedzie w Polsce* (2000), *Lata tłuste, lata chude... Spojrzenia na biedę w społecznościach lokalnych* (2002), *Przeciw biedzie: programy, pomysły, inicjatywy* (2002), *Biedni o sobie i swoim życiu* (2003), *Ubóstwo i wykluczenie społeczne młodzieży* (2007), *Dyskursy ubóstwa i wykluczenia społecznego* (2013).

Profesor Elżbieta Tarkowska jest badaczem, który łączy znakomitą znajomość teorii socjologii i antropologii społecznej z autentyczną pasją badawczą i zainteresowaniem podstawowymi problemami społecznymi współczesnej Polski. Zajmuje się wieloma kwestiami, śledzi i docenia współczesne przemiany polityczne i społeczne w Polsce, ale nie waha się podejmować tematów trudnych i bolesnych, starając się na nie patrzeć z perspektywy osób, które czują się przegrane czy odrzucone. Takie podejście do nauk społecznych, które łączy dobrą teorię z wnikliwymi badaniami polskiego życia, realizuje także jako redaktor naczelna „Kultury i Społeczeństwa”, kontynuując w ten sposób najlepsze tradycje naszego pisma z czasów Józefa Chałasińskiego, Stefana Żółkiewskiego i Antoniny Kłoskowskiej.

Dedykujemy Szanownej Jubilatce cały niniejszy zeszyt „KiS”, a w szczególności dwa teksty zeszytu ten otwierające: esej jej nauczyciela Zygmunta Baumana oraz artykuł Marcina Kuli.

Ad multos annos Pani Profesor.